

Article d'opinió 09

LA RESPONSABILITAT SOCIAL I ELS TREBALLADORS DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

José Antonio Lavado
Soci – Director de Bidea

“L’horitzó és la pàtria de l’ésser humà”
Eduardo Chillida

I només podem tocar de peus a terra de veritat, i avançar decididament cap endavant, quan tenim horitzó.

En un món ple d’escàndols financers i amb un galop desbocat cap a una irracional recerca de la rendibilitat i els beneficis d’uns quants a curt termini i a qualsevol preu, la responsabilitat social corporativa irromp en l’àmbit empresarial com un nou horitzó per a l’empresa del segle XXI.

Superant les crítiques dels que associen directament el progrés a les regles del lliure mercat, moltes empreses i persones que treballen en el món empresarial han aixecat la mirada i han comprès que la generació de riquesa econòmica - a curt, mig i llarg termini- no pot donar l’esquena a la justícia social ni a la cura i el respecte pel medi ambient, si volem un món global més just i sostenible.

Paral·lelament les organitzacions més actives de la societat civil estan exercint una important pressió per avançar cap aquest horitzó i estan propugnant el desenvolupament d’un marc reglamentari que estableixi unes normes mínimes i garanteixi unes regles de joc justes i equitatives.

Al nivell institucional més global també s’han pres iniciatives per tal d’afavorir el camí cap a l’horitzó d’un desenvolupament sostenible, i fomentar les pràctiques empresarials responsables des d’un punt de vista social i ecològic: la publicació del Llibre Verd de la Comissió Europea, les normes fonamentals del treball adoptades per la OIT, les directrius de l’OCDE per a les empreses multinacionals, el Pacte Mundial promogut per les Nacions Unides.

Entre les conclusions que es poden extreure de les consultes realitzades sobre el Llibre Verd es troba la necessitat d’integrar a les administracions públiques els principis de la responsabilitat social en els seus propis sistemes de gestió i en les relacions amb els ciutadans, societat civil i món empresarial.

Si la Comissió Europea ha acceptat l'assumpció voluntària de la responsabilitat social per part de les empreses, en el cas de les administracions públiques hauria de ser d'obligat compliment revisar les seves pràctiques des de l'òptica de la responsabilitat social i medi ambiental.

En aquest context, i mentre s'avança en la presa de decisions a nivell institucional, els treballadors de les administracions públiques podem creuar-nos de mans observant passivament el que va passant o, com ja molts estan fent, prendre part activa, proposant iniciatives i actuacions que estiguin al nostre abast.

Presentem a continuació algunes iniciatives interessants en les que participen PERSONES d'empreses, societat civil i administracions públiques, amb la intenció de que puguin servir per estimular noves idees i accions concretes, tant per portar a terme dintre de la nostra administració com per promoure-ho en el nostre entorn més proper:

- Guia de l'Oficina verda: és una iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona, adreçada al personal de l'ajuntament i vol ser una eina útil que ajudi a millorar la coherència ambiental. Recull consells i criteris per l'ús del paper, el material d'oficina i arxiu, el material d'informàtica i ofimàtica, les màquines de begudes, etc. Aquesta iniciativa també pot donar-nos idees per promoure estàndards de comportament ètic entre els proveïdors de l'administració.
- Creació d'una oficina d'assessorament sobre possibilitats de cooperació i voluntariat: La "Fundación Chandra" ha creat un portal d'internet per facilitar els processos de recerca i selecció d'ofertes de treball voluntari i remunerat entre les ONG i les persones que hi desitgen col·laborar – www.fchandra.org; www.hacesfalta.org -. Per una altra banda la "Fundación Lealtad" ha publicat una guia de la transparència i les bones pràctiques de les ONG, per afavorir la confiança de la societat amb el tercer sector i estimular la cooperació entre ambdues – www.fundacionlealtad.org -. També hi ha organitzacions amb grups de voluntaris que recullen i fan de canal de comunicació ascendent sobre les inquietuds socials dels treballadors.
- Creació de grups de voluntaris: dia a dia es van coneixent més empreses amb grups interns de voluntaris, que promouen la participació en projectes concrets en col·laboració amb ONG's. Per exemple els treballadors d'Iberia van posar en marxa el projecte "Mano a Mano", que va ser premiat l'any 2002 per la "Fundación Empresa y Sociedad" – www.empresaysociedad.org -. L'objectiu va ser aprofitar els recursos de la companyia per trametre ajuda humanitària sense intermediaris als llocs on hi ha vols regulars.
- Permisos per actuacions com a voluntaris: "El dia del voluntari" es va posar en marxa a Barclays Bank Espanya l'any 2000 i consisteix en dedicar un dia a treballar en equip en projectes socials propers als empleats del banc. D'altres empreses han facilitat el desplaçament d'un grup d'empleats voluntaris per executar un projecte concret de cooperació, ajuda humanitària o solidaritat a Amèrica Llatina o el

continent africà, aprofitant, en la mida que es pot, l'àrea d'experiència i els productes i serveis de la pròpia empresa. L'ajut al desenvolupament a comunitats que ho necessiten, amb formació i assessorament en gestió pública per part dels treballadors de l'Administració podria representar també una oportunitat.

- Promoció del Turisme sostenible: l'organització Sodepaz - www.sodepaz.org - promou el turisme sostenible, solidari i de treball voluntari, i organitzarà la 1a Trobada de Viatges Solidaris els dies 20 i 21 de març a Toledo.
- Promoció de la creació de fòrums municipals amb representació dels diversos agents i parts interessades per avançar de manera co-responsable cap un desenvolupament sostenible –progrés econòmic, medi ambiental i social -. La implantació de l'Agenda 21 Local a Catalunya és un exemple en aquest sentit.
- Integració laboral de persones amb dificultats: MRW, DKV Seguros, Grup Vips i Telefónica són empreses que han estat reconegudes per la seva acció social i la contractació de persones amb alguna discapacitat. El compliment per part de l'Administració pública de la reserva legal obligatòria per a persones amb discapacitat seria realment exemplificador.
- Suport al comerç just: El programa “ Apoyo al Comercio Justo”, del Grup Eroski pretén difondre aquest concepte i pràctica entre consumidors i treballadors, amb col·laboració amb Intermón-Oxfam – www.intermonoxfam.org -.

Amb una mica d'iniciativa i creativitat podem contribuir un xic més, des dels nostres llocs de treball a l'Administració Pública, a construir un món amb un horitzó més sostenible, just i solidari.